

Õiguskantsler

Teie 18.01.2024 nr

Meie 26.01.2024 nr 6-3/240147/2400534

Põhikooli lõpetamise tingimused

Lugupeetud avaldaja

Palusite õiguskantsleril hinnata haridus- ja teadusministri 15.12.2015 määruse nr 54 „Tasemetööde ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpueksamite ettevalmistamise ja läbiviimise ning eksamitööde koostamise, hindamise ja säilitamise tingimused ja kord ning tasemetööde, ühtsete põhikooli lõpueksamite ja riigieksamite tulemuste analüüsimise tingimused ja kord“ vastavust põhiseadusele.

Toote välja, et [määruse § 27 lõike 15](#) kohaselt on gümnaasiumi lõpetamisel võimalik võõrkeele riigieksam asendada rahvusvaheliselt tunnustatud eksamiga, kuid põhikooli lõpetamisel sellist võimalust ette nähtud ei ole ([määruse § 10](#)). Määruses kehtestatu vastab seadusele ([põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 30](#) ja [§ 31 lõiked 5 ja 7](#)).

Üldhariduskooli lõpetamise tingimused on kehtestatud seadusega. Riigikogul on õigus kaaluda, kas seadusega või seaduse alusel kehtestatud võõrkeeleeksami võib asendada rahvusvaheliselt tunnustatud eksamiga. Seejuures võib põhikooli lõpetamisele kehtestada teistsugused tingimused, kui kehtivad gümnaasiumi lõpetamisel. Tegemist on hariduspoliitilise otsusega. Oluline on, et samal haridustasemel õppivatele õpilastele oleks tagatud võrdsed kooli lõpetamise tingimused, sealhulgas ühesugused erandid.

Eksameid korraldav asutus ei tohi põhikooli võõrkeeleeksami rahvusvaheliselt tunnustatud eksamiga asendada, kui seda pole seadusega ette nähtud.

Riigikogu saab otsustada, kui palju oleks vaja muuta põhikooli lõpetamise tingimusi. Kuna gümnaasiumi lõpetamisel on peetud võimalikuks võõrkeeleeksami asendada rahvusvaheliselt tunnustatud eksamiga, võib pidada asjakohaseks kehtestada samasugune võimalus ka põhikooli lõpetajatele. See aga ei tähenda, et erandi tegemata jätmine oleks põhiseadusvastane.

Üldhariduse korraldust puudutavate õigusaktide eelnõusid koostab Haridus- ja Teadusministeerium ([Vabariigi Valitsuse seaduse § 58 lg 1](#)). Seetõttu edastan selle vastuse ka ministeeriumile.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Teadmiseks (avaldaja andmeteta): Haridus- ja Teadusministeerium

Atko-Madis Tammar 693 8432; Atko-Madis.Tammar@oiguskantsler.ee

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee